

Dat arbeiderschap is Krop's sterkste kenmerkende karaktertrek, naast zijn echt vaderlandsche warsheid van aanstellerij. Als bij den bouw van het Nederlandsche Paviljoen op de tentoonstelling te Parijs in 1925 de officieele heeren in de buurt zijn wordt de beeldhouwer geroepen, die ter plaatse aan het hakken van groote blokken steen doende is, welke reeds in het metselwerk van Staal's bouwwerk zijn opgenomen. Men denkt vermoedelijk dat hij presentabel zal zijn maar jawel: in een half-versleten, besmeurde overall, met een van een ouden vilthoed zelf geknipt hoofddeksel waarvan de rand alleen overbleef, daar Krop een soort oogklep noodig had, klimt hij den hoogen ladder af en reikt den hooge heeren zijn stoffigen, eeltigen hand. Hij is en blijft zichzelf in wezen en in werk, die ook als mensch, in het krachtige zoo fijn kan zijn. Hij kent de eigenschappen van den steen en weet er alles uit te halen, in zichzelf den steen- en beeldhouwer vereenigende — „tailleur de pierre” maar vooral „tailleur d'images” — trouwens het zich vereenzelvigen met de stof is een van de eigenschappen welke Krop onderscheiden: men kent zijn knappe producten van aardewerk, in eigen oven gebakken; een zilveren theeservies staat op zijn naam; hij heeft meubels geteekend, binnenhuizen verzorgd en wat hij maakte en deed was goed, eerlijk en gezond als hijzelf! Zóó staat Krop dan midden in zijn eigen tijd en het moet hem wel een moreelen steun geven te mogen bemerken dat zijn tijd hem niet alleen waardeert maar ook telkens aan het woord laat door het verstrekken van opdrachten. Want immers: waar deze uitblijven vereenzaamt de kunstenaar; vaak gevoelt hij zich overbodig en het spreekt vanzelf dat in waardeering veel aansporing schuilt. En dit nu heeft Hildo Krop mogen onder vinden bij de herdenking van zijn vijftigsten geboortedag. Een werker die het werk liefheeft om der wille van den arbeid en die daar heel en al in opgaat. Ook voor hem geldt het mooie „Travailler, ça repose . . . !”

Aldus is dan Hildo Krop een groote figuur in de vaderlandsche beeldhouwkunst, als geboren Steenwijker niet alleen in den steen zijn wijk, maar ook zijn heil vindend.

O. v. T.

A. C. WILLINK BIJ NIEUWENHUIZEN SEGAAR, DEN HAAG

Het werk van A. C. Willink behoort niet tot dat deel onzer huidige schilderkunst, dat men voorbij gaat met gemengde gevoelens van onverschilligheid en beleefde of gemoedelijke welwillendheid. Het lokt een reactie, zelfs een heftige uit. Indien het weleens prikkelen of ergeren kon — misschien nóg kan! — dit houdt althans in dat het ons vermag te pakken: men windt zich nu eenmaal niet op over beunhazerijen op kunstgebied. Willink heeft genoeg te zeggen en hij zegt het met klem en een aanzienlijke mate van taalbeheersching — op zijn minst dus een reden, te onderzoeken welke betee-

kenis het werk heeft of in de toekomst kan hebben. En dit doet men gewoonlijk het gemakkelijkst, door de ontwikkeling van de laatste jaren na te gaan.

Een tentoonstelling, onlangs gehouden in deze niet zoo lang geleden geopende, ruime zalen aan de Anna Paulownastraat in Den Haag, bood hiertoe alle gelegenheid, daar werk bijeen gebracht was van het jaar 1927 af. Uit dat jaar namelijk dateerden twee prijselijke doeken, het een met duiven en het ander met een ouden molen, die een indruk konden geven van Willink's oudere, cubistisch beïnvloede kunst. Voor wie enkel zijn latere werken uit laat ik zeggen de jaren 1930 en '31 kende, zouden deze stukken veel van een verrassing kunnen hebben: nog niet heel sterk van bouw en persoonlijk van inhoud, toonen zij een gevoelige kantigheid in de lineatuur en een warme fijnheid in de heldere, nogal zachte en grijzige kleur. Eigenschappen, die vervolgens in het werk nagenoeg geheel verloren gingen.

In die volgende jaren schijnt Willink verwoed te hebben gezocht. Dit deed hij natuurlijk ook wel vóór dien tijd, maar ik bedoel ermede, dat hij omstreeks 1927 bepaalde verworvenheden welbewust schijnt te hebben prijsgegeven; vermoedelijk, omdat zij hem iets te gemakkelijk en stelselmatig toeschenen en onvoldoende zijn eigen geestesleven uitdrukten. Belangrijke werken blijken in den overgangstijd tot stand te zijn gekomen nevens andere, die ik voor mij niet waardeeren kan, zooals het koele, zelfs harde portret naar zijn vrouw, dat door het Haagsche Gemeentemuseum indertijd werd aangekocht. Daarnaast schijnt ook vrij veel te zijn gemaakt, dat ongetwijfeld interessant, maar zoowel technisch als geestelijk nogal onzeker moet heeten.

Tot de wezenlijkste doeken van het jaar 1931 behoort het groote eener rustende Venus, ook op deze tentoonstelling te zien; niet geheel vrij misschien van modieuze opzettelijkheden, boeit het door zoowel zijn opvallende technische verdienste als door de persoonlijke, tegelijk verfijnde en gekwelde, visie.

Een overdreven slanke, Botticelli-achtige figuur, onrustig door de vele lichtglansen op een koele zijge huid, strekt zich uit in een niet minder zijig aandoende, onwezenlijke vlakke, waarop kleine plantjes plekken en enkele heel fraai geschilderde boomstammen zich melodisch omhoog dringen. Het geheel lijkt wat den geestelijken inhoud aangaat, een wonderlijke mengeling van bijna weeke, intellectueele geraffineerdheid en van dichterlijken en contemplatieven ernst.

In andere werken, vooral in de talrijke latere stadsbeelden, blijkt Willink zich volkomener aan de werkelijkheid te hebben gehouden. In teekenkundig opzicht mag trouwens zijn heele ontwikkeling gekenschetst worden als een groei naar een steeds positiever, uitvoeriger en straffer realisme, een groei dus in de richting der nieuwe, of laten wij historisch juister definieeren h e r n i e u w d e, zakelijkheid. Toch blijft het bovenwerkelijk element

HILDO KROP, WERKEND AAN ZIJN ERASMUS VOOR HET VOSSIUS-GYMNASIUM,
AMSTERDAM (1932—1933)

